

Trafikverket
trafikverket@trafikverket.se

Godkännande av miljökonsekvensbeskrivning tillhörande järnvägsplan för projektet Gävle C- Tolvforsskogen

Trafikverkets ärendenummer: TRV 2020/129919

Beslut

Länsstyrelsen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) för rubricerat projekt, daterad 2024-10-08. Beslutet har fattats med stöd av 2 kap. 10 § andra stycket lag om byggande av järnväg (1995:1649) (LBJ).

Miljökonsekvensbeskrivningen kan därmed kungöras och därefter ligga till grund för Trafikverkets prövning av planen med hänsyn till innehållet i 2-4 kap., 5 kap. 3-5 §§ samt 7 kap. 11 och 15 §§ miljöbalken (1998:808) (MB).

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen beslutade 2010-08-30 att rubricerat projekt kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Till följd av det beslutet har Trafikverket upprättat en miljökonsekvensbeskrivning och begär nu Länsstyrelsens godkännande av densamma.

Ändamålet med järnvägsplanen är att möjliggöra ett dubbelspår mellan Gävle Central och Tolvforsskogen med tillhörande ny regional tågstation. Järnvägsplanen innebär nya spår av en sträcka på fyra km. Totalt föreslås fem järnvägsspår i bredd fram till den nya tågstationen norr om Gävle sjukhus.

Underlagen har granskats genom internremissförfarande med berörda enheter inom Länsstyrelsen.

Motivering till beslutet

I enlighet med 2 kap. 10 § första stycket LBJ föreskrivs i 6 kap. 35 och 37 §§ miljöbalken samt i 16–19 §§ miljöbedömningsförordningen (2017:966) vad en miljökonsekvensbeskrivning för en järnvägsplan ska innehålla.

Länsstyrelsen anser att miljökonsekvensbeskrivningen för projektet Gävle C-Tolvforsskogen uppfyller dessa krav.

Övriga synpunkter

Grundvatten

Trafikverket har förklarat varför fördjupade utredningar om påverkan på grundvattnet inte ingår som bilagor till MKB:n. Länsstyrelsen ser det som acceptabelt. Det är dock viktigt att dessa finnas med i det fortsatta planeringsarbetet och under genomförande av järnvägsplanen.

Bedömd påverkan från bortledning av grundvatten där järnvägen ska korsa Hamnleden har redovisats mer utförligt tidigare. Utifrån tidigare utredning och avståndet till åsen (isälvsavlagringen och vattenskyddsområdet förefaller det rimligt att bortledningen inte kommer att påverka flödet till åsen i någon större omfattning.

Påverkan på bäckarna Bäckebrobacken och bäcken från Igeltjärn bedöms vara rimliga i förhållande till projektets betydelse.

Trafikverket anger att tillstånd kommer att sökas för permanent bortledning vid korsningen med Hamnleden och en anmälan om vattenverksamhet kommer att göras för åtgärder i de berörda bäckarna. Länsstyrelsen ser idag inga uppenbara skäl till att de åtgärderna inte skulle komma att godkännas i dessa framtida processer med eventuella mindre justeringar.

Länsstyrelsen vill fortsatt betona att det är viktigt att Trafikverket har en kontinuerlig dialog med Gästrikre Vatten/Gävle Vatten under hela den fortsatta processen vad gäller grund- och dricksvattenfrågor.

Förorenade områden

MKB:n är utförlig när det gäller vilka konsekvenser föroreningar i marken kan få för masshantering inom projektet. Det saknas dock

resonemang kring andra eventuella konsekvenser, exempelvis risk för påverkan på grundvatten som ett resultat av anläggningsarbeten inom förorenade områden. Den planerade sträckan (genom skyddsområdet för kommunens grundvattentäkt) söder om fastigheterna Sättra 104:3 och Sättra 104:5 passerar genom ett område där det finns dokumenterade föroreningar i marken på båda sidor om järnvägen.

På fastigheten Norrtull 36:9 har ett flertal utredningar utförts och området har tilldelats högsta riskklass utifrån föroreningssituationen, mycket stor risk för människa och miljö. Länsstyrelsen anser att Trafikverket bör belysa vilka konsekvenser planerade anläggningsarbeten kan få med tanke på föroreningssituationen inom skyddsområdet för kommunens grundvattentäkt.

Artskydd

Fåglar

Av MKB:n framgår att då ingen häckfågelinventering har utförts går det inte att med säkerhet bedöma om någon av arterna häckar inom järnvägsplaneområdet. Bedömningen är även att området redan är bullerstört genom närhet till Hamnleden och E4, vilket har en negativ påverkan på fåglars möjlighet till häckning.

Länsstyrelsen anser att det fortfarande inte framgår hur projektet kommer att påverka fåglar samt att Trafikverket själva även beskriver att det inte med säkerhet går att bedöma att någon av arterna häckar inom järnvägsplaneområdet.

Trafikverkets bedömning är att habitatförlust inte bidrar till en negativ påverkan på fågelarternas bevarandestatus. Av MKB:n framgår att om avverkningen styrs till utanför fåglarnas häcknings- och uppfödningssperiod genom försiktighetsprincipen kan påverkan på häckning minimeras. Länsstyrelsen anser att det inte framgår om det är en skydds- eller försiktighetsåtgärd som avses tillämpas. Det blir därför svårt för länsstyrelsen att bedöma om hänsynen är tillräcklig.

Fladdermöss

I MKB:n beskrivs att nordfladdermus och vattenfladdermus möjligen skulle kunna ha mindre kolonier i eller i närheten av området, mest sannolikt kring Gavleån. Ett resonemang förs kring de fåtal hålträd

som finns och om de inte bör vara berättigade att klassificeras som fortplantningsområde eller viloplats. På sida 91 framförs att avverkning av hålträdd kommer att missgynna fladdermöss genom förlust av eventuella dagvilplatser och koloniplatser (jämför fridlysningsbestämmelsen i 4 a § p.4 AF).

Länsstyrelsen anser att det fortsatt råder osäkerhet om fladdermöss i området kommer att påverkas på ett otillåtet sätt. Det behövs en tydligare bedömning vad det är som gör att de hålträdd som finns inte bedöms utgöra fortplantningsområde eller viloplats.

Groddjur

Det finns beskrivet i MKB:n att det är sannolikt att groddjur använder Igeltjärnen som livsmiljö. Ingen riktad inventering efter groddjur har utförts inom ramen för järnvägsplanen. Bedömningen är att värdet för groddjur är lågt.

Länsstyrelsen har i möte med Trafikverket 2024-10-30 fått information om att Igeltjärnen inte kommer att påverkas fysiskt av järnvägsplanen. Länsstyrelsen önskar att det förtydligas ifall fysisk påverkan sker och att det av den anledningen inte längre behövs någon riktad inventering samt att det inte bedöms utlösa något förbud i artskyddsförordningen.

Beslutet kan inte överklagas

Detta beslut kan inte överklagas, vilket följer av 5 kap. 2 § andra stycket LBJ.

Länsstyrelsen tar i godkännandebeslutet inte ställning till om de beskrivna miljökonsekvenserna kan accepteras eller om åtaganden beträffande val av skyddsåtgärder är tillräckliga.

Godkännandebeslutet innebär endast att miljökonsekvensbeskrivningen kan ligga till grund för beslut om fastställande av planen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Petra Forsmark med samhällsplanerare Stefan Norberg som föredragande. I den slutliga handläggningen har också samhällsplanerare Agnes Sandstedt medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.